

รายงานโครงการคุณธรรม

ห้องเรียนหัวใจสีขาว

จัดทำโดย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โครงการโรงเรียนคุณธรรม ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

โรงเรียนวัดบางไทรนอก (แยมพร้อมอุปถัมภ์)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต ๑

กิตติกรรมประกาศ

โครงการห้องเรียนหัวใจสีขาว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๖ โรงเรียนวัดบางไกรนอก (แถมพร้อมอุปัชฌาย์) อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นโครงการคุณธรรมตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม ที่เกิดจากการระดมความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๖ และครูประจำชั้นนางสาวพินทุสร แสงเนตร และนางสาวรวงทอง มาตผล ได้เล็งเห็นปัญหา ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เพราะกำลังเข้าสู่วัยรุ่น มีความรู้สึกรอยากรู้อยากลอง เพื่อเป็นการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องให้ห่างไกลจากอบายมุขทั้งปวงจึงได้จัดทำโครงการห้องเรียนหัวใจสีขาวขึ้นมาโดยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและดำเนินทุกคน

ขอขอบพระคุณ นางสาวลิณี สุขศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรนอก(แถมพร้อมอุปัชฌาย์) คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านที่ได้เปิดโอกาสให้กับพวกเราในการจัดทำโครงการในครั้งนี้

โรงเรียนวัดบางไกรนอก (แถมพร้อมอุปถัมภ์)

โครงการคุณธรรม

ชื่อโครงการ โครงการห้องเรียนหัวใจสีขาว

ความสำคัญของการทำโครงการ

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบัน การสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งปรากฏปัญหาให้เห็นมากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด อันนำมาซึ่งปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่นๆ ซึ่งการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เจริญเติบโตงดงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ถ้านักเรียนได้รับกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมแล้ว จะสามารถป้องกันและช่วยเหลือตัวเองแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านเกม การพนัน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม ไม่ให้ตนเองเข้าเกี่ยวข้องหรือมีพฤติกรรมเสี่ยง ผลกระทบจากแหล่งอบายมุขต่าง ๆ เหล่านั้นได้

การพัฒนานักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด สื่อลามกอนาจาร เกมออนไลน์ การทะเลาะวิวาทและให้ห่างไกลจากอบายมุขทั้งปวง ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับ ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ การประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมนั้นจะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนห่างไกลจากอบายมุขทั้งปวง จึงเป็นที่มาของโครงการห้องเรียนหัวใจสีขาว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้หลักคำสอนของศาสนา ชัดเจนจิตใจของนักเรียน ให้มีสุขภาพจิตที่ดี จิตใจเบิกบาน ร่าเริงแจ่มใส
2. เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง ถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดภูมิคุ้มกันที่ดีกับตนเองสามารถนำหลักธรรมทางศาสนาไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน ห่างไกลจากอบายมุขและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

กลุ่มเป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวน ๓๑ คน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เป้าหมายระยะสั้น (ระยะเวลา ๓ เดือน)

๑. ร้อยละ ๑๐๐ นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนและป้องกันตนเองให้ห่างไกลจาก
อบายมุข

เป้าหมายระยะยาว (ระยะเวลา ๖ ,๑๒ เดือน)

๑. ร้อยละ ๑๐๐ นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนและป้องกันตนเองให้ห่างไกลจาก
อบายมุข

๒. ร้อยละ ๑๐๐ นักเรียน นำความรู้ความไปเผยแพร่ต่อครอบครัวโรงเรียน ชุมชนและบุคคลอื่นให้
ห่างไกลจากอบายมุข

๓. ร้อยละ ๑๐๐ นักเรียน ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้ทำกิจกรรมสาธารณะ

แผนการดำเนินโครงการ

๑. ประชุมเพื่อชี้แจงแผนการทำงานและมอบหมายหน้าที่
๒. ดำเนินกิจกรรมตามแผนงานในโครงการ
๓. ติดตามและประเมินผล
๔. สรุปผลการดำเนินโครงการ
๕. เผยแพร่ผลการดำเนินโครงการ

งบประมาณ

๑. กระดาษชาร์ตสี	๔๐	บาท
๒. กระดาษ A๔	๘๐	บาท
๓. สีเมจิก	๕๐	บาท
๔. ฟิล์มเจอร์บอร์ด	๓๐	บาท
๕. อื่น ๆ	๑๐๐	บาท
รวม	๓๐๐	บาท

หลักธรรม/พระราชดำรัส/พระราชดำริ/คำสอน ที่นำมาใช้

๑. ศีล ๕ หรือ เบญจศีล

ในการอยู่ร่วมกันในสังคมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีความสงบสุข เกิดความดีงาม ไม่มีเวรภัยต่อกัน
และกันหลักธรรมที่จะทำคนให้เป็นให้เต็มคนอันยังผลให้การอยู่ร่วมกันมีความสุขมีความสงบสุขนั้นก็คือ เบญจ
ศีลเบญจธรรม อันได้แก่

๑.๑ ปาณาติปาตา เวระมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการฆ่า การเบียดเบียน การทำร้าย
ร่างกายคนและสัตว์ แล้วมีจิตใจประกอบด้วยเมตตากรุณา มีความปรารถนาดี และสงสารเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
สัตว์อื่น

๑.๒ อทินนาทานา เวระมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้
ด้วยอาการแห่งขโมยหรือโจร อันได้แก่ ลัก ฉก ชิง วังราว ชูกรรโชก ชูเชิญ ปล้น จี้ ตู๋ ฉ้อโกง หลอก ลวง ปลอม
ตรึง บัด เบียดบัง สับเปลี่ยน ลักลอบ ยักยอก และรับสินบน แล้วเป็นผู้มีความขยันประกอบสัมมาชีพ บริจาค
ทาน และเคารพในกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่น

๑.๓ กาเมสุ มิจฉาจารา เวระมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการประพฤติดิฉิดในกาม

๑.๔ มุสาวาทา เวระมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการพูดเท็จ อันได้แก่คำปด ทวนสาบาน

ทำเลที่กระเท่ท์ มารยา ทักษะ เสริมความสามัคคีพูดเสียแต่ทาง สับปลับ ผิดสัญญา เสียสัตย์ และคินคำ แล้ว เป็นผู้รักสัจจะจะพูดแต่คำสัตย์จริงด้วยความจริงใจและปรารถนาดี มุ่งหวังดีต่อผู้ฟัง

๑.๕ สุราเมระมีชชะปมาทัญฐานา เวะระมณี เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการดื่มน้ำเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท อันได้แก่ น้ำสุรา เมรัย เครื่องดื่มมีนเมาอื่น ๆ และการเสพยาเสพติดอื่นๆ เช่น ผีนเฮโรอีน กัญชา ยาบ้า หรือแม้แต่บุหรี่ แล้วเป็นผู้ประกอบด้วยสติสัมปชัญญะในการประกอบกิจการทั้งปวง และเป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิตในการทำงาน ในวัย ในเพศ

๒. สังคหัตถ์ ๔

หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้อื่น ผูกไมตรี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน มีอยู่ ๔ ประการ ได้แก่

๒.๑ ทาน คือ การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภ ไม่เห็นแก่ตัว เราควรคำนึงอยู่เสมอว่า ทรัพย์สินของที่เราหามาได้ มิใช่สิ่งจริงยั่งยืน เมื่อเราสิ้นชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถจะนำติดตัวเอาไปได้

๒.๒ ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับการพูดเป็นอย่างมาก เพราะการพูดเป็นบันไดขั้นแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น วิธีการที่จะพูดให้เป็นปิยวาจานั้น จะต้องพูดโดยยึดถือหลักเกณฑ์ ดังนี้ เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการพูดเพื่อเจ้อ

๒.๓ อตถจริยา คือ การสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

๒.๔ สมานัตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอดันเสมอปลาย คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้เราเป็นคนมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย

๓. อิทธิบาท ๔

อิทธิบาท แปลว่า บาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้ลุถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งทีเรียกว่า อิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น ๔ คือ

๓.๑ ฉันทะ คือความพอใจ ในฐานะเป็นสิ่งที่ ตนถือว่า ดีที่สุด ที่มนุษย์เรา ควรจะได้ ข้อนี้ เป็นกำลังใจ อันแรก ที่ทำให้เกิด คุณธรรม ข้อต่อไป ทุกข้อ

๓.๒ วิริยะ คือความพากเพียร หมายถึง การกระทำที่ติดต่อ ไม่ขาดตอน เป็นระยะยาว จนประสบ ความสำเร็จ คำนี้ มีความหมายของ ความกล้าหาญ เจ้ออยู่ด้วย ส่วนหนึ่ง

๓.๓ จิตตะ หมายถึงความไม่ทอดทิ้ง สิ่งนั้น ไปจากความรู้สึกรัก ของตัว ทำสิ่งซึ่งเป็น วัตถุประสงค์ นั้นให้เด่นชัด อยู่ในใจเสมอ คำนี้ รวมความหมาย ของคำว่า สมาธิ อยู่ด้วยอย่างเต็มที่

๓.๔ วิมังสา หมายถึงความสอดส่องใน เหตุและผล แห่งความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ให้ลึกซึ้ง ยิ่งๆ ขึ้นไปตลอดเวลา คำนี้ รวมความหมาย ของคำว่า ปัญญา ไว้อย่างเต็มที่

๔. พรหมวิหาร ๔

พรหมวิหาร แปลว่า ธรรมของพรหมหรือของท่านผู้เป็นใหญ่ พรหมวิหารเป็นหลักธรรมสำหรับทุกคน เป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ หลักธรรมนี้ได้แก่

๔.๑ เมตตา : ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ความสุขเกิดขึ้นได้ทั้งกายและใจ เช่น ความสุขเกิดจากความรัก ความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์เพื่อการบริโภค ความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ และความสุขเกิดจากการทำงานที่ปราศจากโทษ เป็นต้น

๔.๒ กรุณา : ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ความทุกข์ คือ สิ่ง que เข้ามาเบียดเบียนให้เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ และเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน พระพุทธองค์ทรงสรุปไว้ว่าความทุกข์มี ๒ กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

- ทุกข์โดยสภาวะ หรือเกิดจากเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติของร่างกาย เช่น การเกิด การเจ็บไข้ ความแก่และความตายสิ่งมีชีวิตทั้งหลายที่เกิดมาในโลกจะต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งรวมเรียกว่า กายิกทุกข์

- ทุกข์จรหรือทุกข์ทางใจ อันเป็นความทุกข์ที่เกิดจากสาเหตุที่อยู่นอกตัวเรา เช่น เมื่อปรารถนาแล้วไม่สมหวังก็เป็นทุกข์ การประสบกับสิ่งอันไม่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์การพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก ก็เป็นทุกข์ รวมเรียกว่า เจตสิกทุกข์

๔.๓ มุทิตา : ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี คำว่า "ดี" ในที่นี้ หมายถึง การมีความสุขหรือมีความเจริญก้าวหน้า ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีจึงหมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไม่มีจิตโลภริษยา ความริษยา คือ ความไม่สบายใจ ความโกรธ ความฟุ้งซ่านซึ่งมักเกิดขึ้นเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดีกว่าตน เช่น เห็นเพื่อนแต่งตัวเรียบร้อยแล้วครุขมเขยก็เกิดความรู้สึกอิจฉาจึงแกล้งเอาเศษชอล์ก โคลน หรือหมึกไปป้ายตามเสื้อกางเกงของเพื่อนนักเรียนคนนั้นให้สกปรกเลอะเทอะ เราต้องหมั่นฝึกหัดตนให้เป็นคนที่มีมุทิตา เพราะจะสร้างไมตรีและผูกมิตรกับผู้อื่นได้ง่ายและลึกซึ้ง

๔.๔ อุเบกขา : การรู้จักวางเฉย หมายถึง การวางใจเป็นกลางเพราะพิจารณาเห็นว่า ใครทำดี ย่อมได้ดี ใครทำชั่วย่อมได้ชั่ว ตามกฎแห่งกรรม คือ ใครทำอะไรไว้สิ่งนั้นย่อมตอบสนองคืนบุคคลผู้กระทำ เมื่อเราเห็นใครได้รับผลกรรมในทางที่เป็นโทษเราก็ไม่ควรดีใจหรือคิดซ้ำเติมเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น เราควรมีความปรารถนาดี คือพยายามช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ในลักษณะที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

๕. มรรค ๘ (อัฐมรรค)

แนวทางดำเนินอันประเสริฐของชีวิตหรือกาย วาจา ใจ เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ เรียกว่า อริยมรรค แปลว่าทางอันประเสริฐ เป็นข้อปฏิบัติที่มีหลักไม่อ่อนแอ จนถึงกับตกอยู่ใต้อำนาจ ความอยากแห่งใจ แต่ก็ไม่แข็งตึงจนถึงกับเป็นการทรมานกายให้เหือดแห้งจากความสุขทางกาย เพราะฉะนั้นจึงได้เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา คือทางดำเนินสายกลาง ไม่หย่อนไม่ตึง แต่พอเหมาะเช่นสายดนตรีที่เทียบเสียงได้ที่แล้ว คำว่ามรรค แปลว่าทาง ในที่นี้หมายถึงทางเดินของใจ เป็นการเดินจากความทุกข์ไปสู่ความเป็นอิสระหลุดพ้นจากทุกข์ซึ่งมนุษย์หลงยึดถือและประกอบขึ้นใส่ตนด้วยอำนาจของอวิชชา มรรคมืองค์แปด คือต้องพร้อมเป็นอันเดียวกันทั้งแปดอย่างดุจเชือกพันแปดเกลียว องค์แปดคือ

๕.๑ สัมมาทิฐิ คือความเข้าใจถูกต้อง

๕.๒ สัมมาสังกัปปะ คือความใส่ใจถูกต้อง

๕.๓ สัมมาวาจา คือการพูดจาถูกต้อง

๕.๔ สัมมากัมมันตะ คือการกระทำถูกต้อง

๕.๕ สัมมาอาชีวะ คือการดำรงชีพถูกต้อง

๕.๖ สัมมาวายามะ คือความพากเพียรถูกต้อง

๕.๗ สัมมาสติ คือการระลึกประจำใจถูกต้อง

๕.๘ สัมมาสมาธิ คือการตั้งใจมั่นถูกต้อง

๖. พระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดรวมถึงการพัฒนาและบริหารประเทศ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ทางสายกลาง คำนี้ถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม

๗. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “ความซื่อสัตย์”

“คนที่ไม่มีความสุจริต คนที่ไม่มีความ มั่นคง ชอบแต่มักง่ายไม่มีวินัยจะ สร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณ เป็นประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ...” **ความตอนหนึ่ง** ในพระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒

“...ความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นพื้นฐานขอความ ดีทุกอย่าง เด็กๆ จึงต้องฝึกฝนอบรมให้ เกิดมีขึ้นในตนเอง เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดีมี ประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาดที่เจริญมั่นคง...” **ความตอนหนึ่ง** ในพระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๓๑

๘. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “ความรับผิดชอบ”

"...การที่ประกอบกิจใดๆ ให้เจริญเป็น ผลดีนั้น ย่อมต้องอาศัยความอุตสาหะเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นรากฐานสำคัญ และพร้อมที่จะบำเพ็ญประโยชน์ให้เกิด แก่ส่วนรวมตามโอกาสอีกด้วย..." **ความตอนหนึ่ง** ในพระบรมราโชวาท พระราชทานแก่นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙

๙. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “ความพอเพียง”

"การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย" **พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒**

"การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมีพอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป" **พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๖**

๑๐. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “ความกตัญญู”

การดำเนินชีวิตของสัตว์บุรุษ คือ คนดี หรือคนในอุดมคติตนเอง ในสังคมชาวพุทธ คนมีกตัญญูทศเวทีย่อมเป็นผู้ควรค่าแก่ความรัก เกียรติ ศักดิ์ศรี และการยกย่องสรรเสริญจากผู้อื่น เพราะได้ปฏิบัติธรรมอันถือเป็นมงคลยิ่ง ข้อหนึ่ง คือ ความกตัญญู บุคคลย่อมมีชีวิตประสบแต่ความก้าวหน้าเจริญรุ่งเรือง ความคิดและความเชื่อตามวัฒนธรรมไทยนั้น สรรเสริญผู้มีความกตัญญูและตำหนิผู้ที่ไม่รู้จักบุญคุณคนอื่นเป็นอย่างมาก คนไทยมีความเชื่อว่าผู้ที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ จะมีความเจริญรุ่งเรืองประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนผู้ที่เนรคุณนั้นจะประสบความวิบัติเป็นที่รังเกียจในสังคม ได้มีการเปรียบเทียบว่า คนที่เนรคุณนั้น เป็นคนไร้ค่ามีจิตใจกระด้างดั่งเนื้อหิน เขาจะกรุณาคนอื่นได้อย่างไรในเมื่อคนที่มิบุญคุณต่อเขา ยังทำให้เขา สำนึกไม่ได้ กตัญญู เป็นธรรมอันเป็นมงคลที่ ๒๕ ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้โดยเน้นให้นำไปพัฒนาคุณสมบัติของคนดี แปลตาม ตัวหนังสือคือผู้รู้ว่า คนอื่นทำความความดีอะไรไว้แก่ตนบ้าง เอาความหมายสั้นๆ ว่า "ผู้รู้คุณคน" การรู้บุญคุณคนหรือรู้อุปการคุณที่ผู้อื่นทำให้ตนเองนับถือเป็นหลักแห่งความยุติธรรมและความเป็นธรรมอย่างหนึ่งในสังคมมนุษย์ เพราะเป็นการสอดคล้องกับหลักคำสอนว่า การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ตามที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ มีคนทำดีให้กับเราแล้ว และเราได้รับผลประโยชน์จากการทำดีของเขา เป็นต้นว่า ได้ลาภ ยศ สรรเสริญ และความสุข แต่เรารู้แต่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ตน ไม่รับรู้คุณความดีของเขา ย่อมถือได้ว่าไม่ยุติธรรมต่อกัน

ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบอบายมุข ภูมิคุ้มกันในตัวเอง รู้จักผิดชอบชั่วดี ห่างไกลอบายมุข และสิ่งเสพติดต่างๆ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในกิจกรรมโครงการ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยทำกิจกรรมสาธารณะทำประโยชน์ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีความกตัญญูต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง และชุมชนโดยการเผยแพร่ความรู้และขับเคลื่อนโครงการไปสู่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนต่อไป

วิธีวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการวัด	เครื่องมือ
เชิงปริมาณ ๑. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ	-ประเมินจากใบลงชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	ใบลงชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ
เชิงคุณภาพ ๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอบายมุข	- ประเมินจากแบบทดสอบความเข้าใจ	แบบทดสอบความเข้าใจ
๒. นักเรียนมีภูมิคุ้มกันในตัวเอง รู้จักผิดชอบชั่วดี ห่างไกลอบายมุข และสิ่งเสพติดต่างๆ	- ประเมินจากเล่มบันทึกหัวใจสีขาว - ประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรม	- แบบบันทึกหัวใจสีขาว - แบบสังเกตพฤติกรรม
๒. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การสาธารณสุขทำประโยชน์	- ประเมินจากบันทึกหัวใจสีขาว - ประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรม	- แบบบันทึกหัวใจสีขาว - แบบสังเกตพฤติกรรม
๓. การเผยแพร่ความรู้และเป็นแกนนำในการให้ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนให้ห่างไกลจากอบายมุข	- ประเมินจากสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายนิเทศ แผ่นพับ เป็นต้น - ประเมินจากแบบบันทึกหัวใจสีขาว	- แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบบันทึกหัวใจสีขาว

ผู้รับผิดชอบ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

ที่ปรึกษาโครงการ

คุณครูพินทุสร แสงเนตร

คุณครูรวงทอง มาตผล

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

